

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2410

Vragen van de leden **Vendrik en Van Gent** (GroenLinks) aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor Ontwikkelingssamenwerking over *een PPP-overeenkomst met Mauritanië*. (Ingezonden 29 januari 2009)

1
Bent u bekend met de PPP-overeenkomst¹ met Mauritanië?²

2
Bent u op de hoogte van het feit dat de Venusschelpen in de visserij-zone liggen van lokale vissers die al gebukt gaan onder de effecten van overbevissing door de Europese vloot? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

3
Bent u op de hoogte van het feit dat de belangenvereniging van lokale vissers faliekant tegen de komst van Nederlandse bedrijven is, die Venusschelpen willen exploiteren? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

4
Bent u op de hoogte van het feit dat de coalitie van Mauritaanse maatschappelijke organisaties «Publish what you pay» tegen de

komst van Nederlandse bedrijven is die Venusschelpen willen exploiteren? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

5
Deelt u de mening van Mauritaanse organisaties dat het geld dat Holland Shellfish (deelnemer aan de PPP-overeenkomst) aan het Mauritaanse overheidsapparaat betaalt, het klimaat van staatsgrepen, corruptie en «bad governance», alleen maar erger maakt, zolang er geen transparantie bestaat over hoe geld uit de visserijakkoorden wordt besteed? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

6
Wat zijn de gevolgen van de PPP-overeenkomst voor de mariene biodiversiteit en de ecosystemen ter plaatse en in het algemeen?

7
Voldoet de PPP-overeenkomst met Mauritanië aan de richtlijnen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit? Zo ja, waarom wel?

8
Kunt u duidelijkheid geven over de status van de PPP-overeenkomst met Mauritanië? Is het waar dat deze is stopgezet? Zo ja, wat is hier de reden voor?

9
Staat u nog achter deze PPP-overeenkomst? Zo nee, gaat u dit

dan ook communiceren aan uw collega in Mauritanië?

¹ PPP: public/private partnership
² Greenpeace, «Holland Shellfish; Strip mining Mauritania's seafloor» (<http://www.greenpeace.nl/raw/content/reports/holland-shellfishstrip-mini.pdf>)

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de minister voor Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 21 april 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1610

1
Ja.

2
De locatie van een deel van de venusschelpbanken is bekend. Onderzoeksgegevens tonen aan dat de venusschelpen als voedsel dienen voor inktvissen en een aantal bodemvissoorten maar in beide gevallen in beperkte mate. De omvang van het voedselaanbod voor deze soorten is evenwel geen beperkende factor voor het visbestand. Overbevissing in Mauritanië op inktvis en bodemvis is ontstaan door gemeenschappelijke totale visserij inspanning door artisanale en industriële visserij. Het is de op inktvis en bodemvis gerichte visserij die de omvang van de visbestanden bepalen en niet het voedselaanbod.

De situatie in de West-Afrikaanse wateren is verontrustend. Echter het nationale visserijonderzoeksinstituut IMROP en de regionale visserijorganisatie Commission Sous Régional des Pêches (CSR) en de FAO zijn het er over eens dat overbevissing niet slechts door de buitenlandse vloot veroorzaakt wordt, maar dat ook de regionale artisanale visserij hierin een belangrijke rol speelt. Er is sprake van een complexe problematiek. Omdat de sociale en milieueffecten van de venusschelpvisserij nog niet in hun totaliteit duidelijk zijn, heeft de Mauritaanse overheid besloten een studie te laten uitvoeren naar de omvang van deze effecten aan de hand van een beperkte experimentele visserij gedurende een periode van drie jaar. Aan de hand van de uitkomsten van deze studie zal besloten worden tot het al dan niet opstarten van een commerciële visserij. Voor het antwoord over activiteiten van Europese vissers verwijs ik naar mijn antwoord op de Kamervragen van lid Ouwehand (Aanhangsel der Handelingen II, vergaderjaar 2007–2008 nr. 3238)

3

Zie vraag 4.

4

Mij is bekend dat de Mauritaanse maatschappelijke organisaties Mer Bleue en Publiez Ce Que Vous Payez, samen met Greenpeace in november 2008 een workshop hebben georganiseerd in Nouakchott waar visserij op venusschelpen centraal stond. Voor zover mij bekend, kwamen de verschillende aanwezige partijen (overheid, vissers en Niet Gouvernementele Organisaties) niet tot overeenstemming. Ook binnen de organisatie van vissers (FNP) bleken de meningen verdeeld. Ik hecht belang aan de inbreng van belangenverenigingen en lokale maatschappelijke organisaties. Daarom is in het partnerschap een belangrijke rol voor hen weggelegd.

5

Holland Shellfish is een commercieel bedrijf dat in Mauritanie investeringen kan doen. Zij heeft tot nu toe bijvoorbeeld geïnvesteerd in een bedrijfspand voor verwerking en opslag. Daarbij mag ervan uitgegaan worden dat zij dat doet binnen de daarvoor gestelde wettelijke kaders.

6

Doel van het partnerschap is te komen tot verduurzaming van de visserijketen van Mauritanië. Hierbij zal het partnerschap zich richten op economische duurzaamheid: capaciteitsopbouw (voor beleid, visverwerkende industrie en voedselkwaliteitscontrole) alsmede markttoegang; ecologische duurzaamheid (het afstemmen van de visserijdruk op de draagkracht van het ecosysteem) en sociale duurzaamheid: (voedselzekerheid en werkgelegenheid). Wat de milieuaspecten betreft, is één van de onderwerpen die vanuit het partnerschap aandacht zal krijgen het strategisch milieu- en sociaal effectonderzoek, waarbinnen mogelijk ook onderzoek naar ecosysteemeffecten van de visserij op venusschelpen zal plaatsvinden. Hiermee draagt het partnerschap bij aan het behoud van het plaatselijke ecosysteem. Naast de bilaterale inspanningen zal ik in EU-verband aandringen op goede afspraken aangaande mariene biodiversiteit en ecosystemen alsmede capaciteitsopbouw in Mauritanië binnen het raamwerk van het in 2008 overeengekomen Protocol tussen de Islamitische Republiek Mauritanië en de Europese Gemeenschap (COM (2008) 243).

7

De opzet van het partnerschap West Afrika volgt de criteria van de WSSD (World Summit on Sustainable Development). In Nederland en Mauritanië bestaat een publiek-privaat overleg van bedrijven, non-gouvernementele organisaties en overheid, dat projecten kan identificeren. Conform het WSSD partnerschapsmodel in een aantal Oost-Afrikaanse landen zal in Mauritanië een partnerschapcomité worden ingesteld dat over de projectvoorstellen adviseert.

8 en 9

In 2007 is een intentieverklaring (memorandum of understanding) getekend door de overheden van Nederland en Mauritanië om een partnerschap op te richten ten behoeve van duurzame visserij in Mauritanië. De verschillende partijen hebben daarin aangegeven te willen komen tot betreffend partnerschap. Ik sta hier nog steeds achter.

Het partnerschap is tot op heden niet officieel van start gegaan. Kort na de staatsgreep op 6 augustus 2008 hebben de meeste donoren de hulprelatie bevroren. Ook Nederland heeft in navolging daarvan de uitvoering van het partnerschap opgeschort.

De Europese Unie (EU) is een artikel-96 procedure onder het Cotonou-verdrag gestart. Een artikel 96-procedure voorziet in de mogelijkheid om maatregelen te nemen wanneer een partij een essentieel element van de overeenkomst schendt, zoals de eerbiediging van de mensenrechten, de democratische beginselen en de rechtsstaat. Nederland heeft in EU-verband herhaaldelijk aangedrongen op een herstel van de constitutionele rechtsorde. Indien dit herstel plaatsvindt, zal mogelijk de hulprelatie door de internationale gemeenschap opnieuw bekeken worden. Op dat moment wordt ook beoordeeld wat in de voorwaarden voor dit partnerschap is veranderd en of op basis daarvan aanpassingen van het partnerschap nodig zijn.